Traktör Haczinde Satış Süresi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Hukuk Genel Kurulu	29.04.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/707	2026/280	İİK 82, İİK 106, İİK 110, İİK 22, İİK geçici 18

ÖZET

Traktöre 18.03.2022'de haciz konuldu, satış 29.11.2022'de istendi. HGK, ilde elektronik satışa geçişten önce haczedilen taşınırda eski altı aylık sürenin uygulanacağını, şikâyetin süreyi durdurmadığını ve haciz kalktığından şikâyetin konusuz kaldığını kabul etti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/haczedilmezlik-sikayetinde-7343-gecis-satis-suresi-hgk-2026-280/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/707 E. , 2026/280 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :İcra Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2024/9 E., 2025/5 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 23.09.2024 tarihli ve

2024/2411 Esas, 2024/7574 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasındaki şikâyet isteminden dolayı yapılan inceleme sonunda İlk Derece Mahkemesince şikâyetin reddine karar verilmiştir.

Kararın borçlu tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı borçlu tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 12. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, İlk Derece Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı borçlu vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar

verildikten sonra Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. TALEP

Borçlu; alacaklı vekili tarafından aleyhine başlatılan genel haciz yolu ile ilâmsız takipte 15... plakalı traktörünün haczedildiğini, kendisi ve ailesinin geçimini çiftçilikle sağladığını, bu nedenle traktörünün haczedilemeyeceğini ileri sürerek haczin kaldırılmasına karar verilmesini talep etmiş, 18.06.2025 tarihinde kendisini vekille temsil ettirmiştir.

II. CEVAP

Alacaklı vekili; şikâyetin reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 17.11.2022 tarihli ve 2022/10 Esas, 2022/20 Karar sayılı kararı ile; borçlunun haczedilmezlik kurumundan yararlanabilmesi için asıl mesleğinin çiftçilik olması ve bilfiil bu işi yapması gerektiği, borçlunun çiftçilikle uğraşmadığı, 2022 yılı Çiftçi Kayıt Sisteminde kaydının bulunmadığı, en son 2021 yılında kaydının olduğu gerekçesiyle şikâyetin reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde borçlu istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 28.12.2023 tarihli ve 2023/476 Esas, 2023/3298 Karar sayılı kararı ile; borçlunun haczedilmezlik şikâyetinden yararlanabilmesi için asıl mesleğinin çiftçilik olması ve fiiilen bu işi yapması gerektiği, ancak borçlunun fiilen çiftçilik yapmadığının sabit olduğu gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine oy çokluğuyla karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ İNCELEME SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde borçlu temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile;

“...İİK'nin 82/1-4. maddesine dayalı olarak haczedilmezlik şikâyetinde bulunulabilmesi için, şikâyet tarihi itibarıyla hukuken geçerli bir haczin varlığı şarttır. Bu nedenle borçlunun haczedilmezlik şikâyetinde bulunması üzerine, öncelikle İİK'nın 1 06... . maddeleri uyarınca haczin düşmüş olup olmadığının belirlenmesi gerekir. Şikâyet tarihinden önce yukarıda belirtilen maddeler uyarınca haczin düşmüş olduğunun belirlenmesi hâlinde, şikâyetin konusu olmayacağından, başvurunun

fuzuli yapıldığı kabul edilmelidir. Bununla birlikte, şikâyet tarihi itibarıyla satış isteme sürelerinin henüz dolmadığı hâllerde ise şikâyetin incelenmesi sırasında haczin ayakta olup olmadığının mahkemece değerlendirilmesi ve haczin düştüğünün tespiti hâlinde, şikâyetin konusuz kaldığının kabulü gerekeceğinden şikâyetin esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmedilmesi gerekecektir.

Öte yandan, taşınırın usulüne uygun olarak haczedildiğinin kabulü için icra müdürlüğünce haciz kararı verilmesi yeterli olup haczin geçerliliği ve tamamlanmış sayılması için ayrıca trafik siciline şerh verilmesi zorunlu değildir.

Bununla birlikte aynı Kanunun “Müddetler Başlaması ve Bitmesi” başlıklı 19. maddesi gereğince ay veya sene olarak tayin olunan müddetler ayın veya senenin kaçıncı günü işlemeye başlamış ise biteceği ay veya senenin aynı gününde ve müddetin biteceği ayın sonunda böyle bir gün yoksa ayın son gününde biter. Bir müddetin sonuncu günü resmi bir tatil gününe rastlarsa, müddet tatili takip eden günde biter.

Bu açıklamalar ışığında, İİK'nın 106-110.maddeleri uyarınca haczin düşmüş olup olmadığı belirlenirken sürenin başlama tarihi olarak icra müdürlüğünce haciz kararının verilme tarihi esas alınmalıdır.

Somut olayda; borçlunun 18.03.2022 tarihinde tesis edilen hacze ilişkin 19.09.2022 tarihli şikâyetin incelenmesinde; alacaklı vekilinin talebi üzerine icra müdürlüğünce 18.03.2022 tarihinde haciz talebinin kabul edilmesiyle 15... plakalı traktör üzerine haciz konulduğu, haczin konulduğu tarih itibarıyla İİK'nin 106. maddesinin yürürlükte olan hükmü uyarınca satış isteme süresinin 6 ay olduğu ancak alacaklının 29.11.2022 tarihinde satış talep ettiği, buna göre 6 aylık yasal sürede satış talep edilmediğinden şikâyet tarihi olan 19.09.2022 tarihi itibarı ile (6 aylık sürenin son günü 18.09.2022 resmi tatile(Pazar) rastladığı için) haciz ayakta ve geçerli ise de İlk Derece Mahkemesinin karar tarihi olan 17.11.2022 tarihinden önce düşmüştür.

O halde, İlk Derece Mahkemesince; şikâyetin incelenmesi sırasında şikâyete konu kaldırılması istenilen 18.03.2022 tarihli haciz düştüğünden temyiz konusu taşınıra ilişkin konusuz kalan şikâyetin esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına ve HMK'nin 331/1. maddesi uyarınca tarafların şikâyet tarihindeki haklılık durumlarına göre yargılama giderlerine hükmedilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi ve Bölge Adliye Mahkemesince de istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi isabetsizdir...” gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. İlk Derece Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; icra müdürlüğünce 18.03.2022 tarihinde alacaklı vekilinin haciz talebinin kabul edilmesiyle 15... plakalı traktör üzerine haciz konulduğu ve haczin konulduğu tarih itibarıyla 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 106. maddesinin yürürlükte olan hükmü uyarınca satış isteme süresinin bir yıl olduğu, bu nedenle şikâyet tarihi olan 19.09.2022 ve karar tarihi olan 17.11.2022 tarihleri itibarıyla haczin kalkmamış olduğu gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen direnme kararına karşı süresi içinde borçlu vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Borçlu vekili; müvekkilinin kendi ve ailesinin geçimini çiftçilikle sağladığını, müvekkilinin yaşı, sağlığı ve yaşadığı çevre itibarıyla başka bir işle uğramasının mümkün olmadığını, tarlaların/arazilerin, işlenmesi ve değerlendirilmesi için hâline münasip traktörün nakil, zirai (tarım) alet, makinesi vs. zaruri ve gerekli olduğunu, altı aylık yasal sürede satış talep edilmediğinden İlk Derece Mahkemesinin karar tarihi olan 17.11.2022 tarihinden önce haczin kalktığını ileri sürerek kararın bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda genel haciz yoluyla ilâmsız takipte borçlu adına kayıtlı traktöre 18.03.2022 tarihinde haciz konulması ve alacaklı vekilince 29.11.2022 tarihinde satış talep edilmesi karşısında, 30.11.2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7343 sayılı Kanun ile İİK'ya eklenen geçici madde 18 hükmüne göre satış isteme süresinin 7343 sayılı Kanun ile değişiklikten önceki İİK'nın 1 06... maddeleri uyarınca altı ay olup olmadığı, buradan varılacak sonuca göre şikâyetin konusuz kalıp kalmadığı noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

İcra ve İflas Kanunu'nun 82/1-4. maddesi, 6352 sayılı Kanun ile değişik 1 06... . maddeleri ile 7343 sayılı Kanun ile İİK'ya eklenen geçici madde 18/2-1.

2. Değerlendirme

1. Borçlunun icra mahkemesine başvurusu İİK'nın 82/1-4. maddesinde düzenlenen haczedilmezlik şikâyetidir.

2. İcra ve İflas Kanunu'nun 82/1-4. maddesine dayalı olarak haczedilmezlik şikâyetinde bulunulabilmesi için şikâyet tarihi itibarıyla hukuken geçerli bir haczin varlığı şarttır. Bu nedenle borçlunun haczedilmezlik şikâyetinde bulunması üzerine öncelikle İİK'nın 1 06... . maddeleri uyarınca haczin kalkıp kalkmadığının belirlenmesi gerekir. Şikâyet tarihinden önce haczin kalkmış olduğunun belirlenmesi hâlinde şikâyetin konusu olmayacağından başvurunun fuzuli yapıldığı kabul edilmelidir. Şikâyet tarihi itibarıyla satış isteme süresinin henüz dolmadığı hâllerde ise şikâyetin incelenmesi sırasında haczin kalkıp kalkmadığının mahkemece değerlendirilmesi ve haczin kalktığının tespiti hâlinde şikâyetin konusuz kaldığının kabulü gerekeceğinden şikâyetin esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir. Bu ilkeler Hukuk Genel Kurulunun 12.11.2025 tarihli ve 2025/12-141 Esas, 2025/712 Karar ile 05.03.2025 tarihli ve 2024/12-591 Esas, 2025/103 Karar sayılı kararlarında da benimsenmiştir.

3. Bu bağlamda belirtmek gerekir ki 05.07.2012 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6352 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 106/1. maddesi "Alacaklı haczolunun mal taşınır ise hacizden itibaren altı ay, taşınmaz ise hacizden itibaren bir yıl içinde satılmasını isteyebilir" hükmünü içermekteyken,

30.11.2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7343 sayılı Kanun ile 106/1. maddesinde satış talebi için uygulanacak sürede değişiklik yapılarak "Alacaklı veya borçlu, hacizden itibaren bir yıl içinde haczolunan malın satışını isteyebilir. Borçlunun üçüncü şahıslardaki alacağı da bu hükme tabidir" hükmü getirilmiş ve eklenen geçici madde 18 ile değişikliklerin uygulanmasına ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

4. İcra ve İflas Kanunu'na 7343 sayılı Kanun ile eklenen geçici madde 18 hükmünün 1. fıkrası "111/b maddesinin uygulanmasına ilişkin yönetmelik ile 106 ncı madde uyarınca çıkarılması gereken tarife, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır" şeklinde,

Aynı maddenin 2. fıkrası ise "87, 88, 106, 110, 111/b, 114, 115, 118, 124, 126, 127, 129, 130, 133, 2 42... üncü maddeler ile 134 üncü maddenin dokuz ve onuncu fıkralarında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişikliklerin uygulanmasına Adalet Bakanlığınca belirlenen il veya ilçelerde, 111/b maddesinin uygulanmasına ilişkin yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlanır ve bu değişiklikler en geç bir yılın sonunda ülke genelinde uygulanır. Değişikliklerin hangi il veya ilçede ne zaman uygulanacağı Adalet Bakanlığının resmi internet sitesinde duyurulur. Bu değişikliklerin uygulanmasında aşağıdaki esaslar dikkate alınır:

1. Uygulamaya geçilen il ve ilçelerde, geçiş tarihinden sonra haczedilen mallar hakkında, bu maddeyi ihdas eden Kanunla değiştirilen 87, 1 06... uncu madde hükümleri uygulanır. Geçiş tarihinden önce haczedilen mallar hakkında ise değişikliklerden önceki hükümler ile ilga edilen hükümlerin uygulanmasına devam olunur..." şeklindedir.

5. Bu düzenlemelerden anlaşıldığı üzere İcra ve İflas Kanunu'na 7343 sayılı Kanun ile eklenen geçici madde 18/2-1. hükmüne göre elektronik satış uygulamasına geçiş tarihinden sonra haczedilen mallar hakkında 7343 sayılı Kanun ile değiştirilen 1 06... . madde hükümlerinin, elektronik satış uygulamasına geçiş tarihinden önce haczedilen mallar hakkında ise 7343 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerden önceki hükümlerin uygulanması gerekmektedir.

6. Başka bir anlatımla; İİK'nın 106. maddesinin sürelere ilişkin yeni hâlinin uygulanabilmesi için öncelikle o yerde elektronik satış uygulamasının başlamış olması gerekir. Bunun için elektronik satış uygulamasına hangi il ve ilçelerde başlanacağına ilişkin T.C. Adalet Bakanlığının duyurusunun beklenmesi gerekmektedir (İİK geçici md. 18/2). Bu duyurunun yapılması kanunen geçiş tarihi olarak belirlenmiştir. Satış talebinin hangi sürede yapılacağına ilişkin olarak haciz tarihi esas alınacağından henüz elektronik satış uygulamasına geçilmemiş olan il veya ilçelerde taşınır mallara ilişkin satış isteme süresinde önceki hükümler çerçevesinde hacizden itibaren altı aylık süre uygulanmalıdır. İİK'nın 106. maddesinin sürelere ilişkin yeni hâlinin uygulanabilmesi için elektronik satış uygulamasına geçiş tarihinin belli olması ve bu tarihten sonra haczedilmiş bir malın olması gerekmektedir (doktrindeki bir esere atıf).

7. Taşınır bir malın usulüne uygun olarak haczedildiğinin kabulü için ise icra müdürlüğünce haciz kararı verilmesi yeterli olup haczin geçerliliği ve tamamlanmış sayılması için ayrıca siciline şerh verilmesi zorunlu değildir. Dolayısıyla İİK'nın 1 06... . maddeleri uyarınca haczin kalkıp kalkmadığı belirlenirken satış isteme sürenin başlama tarihi olarak icra müdürlüğünce haciz kararının verilme tarihi esas alınmalıdır.

8. Diğer taraftan İİK'nın 106. maddesinde belirtilen satış isteme süresinin hangi hâllerde duracağı Kanun'da açıkça düzenlenmiştir. Örneğin istihkak davası sırasında satış isteme süreleri işlemez (İİK md. 97/8), menfi tespit davasında ihtiyati tedbir yoluyla takip durdurulmuş ise haciz ve satış isteme süreleri de durur (İİK md. 72/2-3), İİK'nın 111/1. maddesi uyarınca taksitle ödeme hâlinde de satış isteme süresi durur.

9. Şikâyete başvurulması hâlinde İİK'nın 22. maddesi uyarınca şikâyet kendiliğinden icrayı durdurmaz. Şikâyet üzerine icra mahkemesi şikâyetin sonuçlanmasına kadar icranın durmasını gerekli görürse (talep üzerine veya kendiliğinden) icranın geri bırakılmasına karar verebilir (örneğin satışı durdurabilir). İcra mahkemesince böyle bir geri bırakma kararı verilmiş olmadıkça sadece şikâyet nedeniyle icra kendiliğinden durmaz (doktrindeki bir esere atıf).

10. Şikâyetin ileri sürülmesi şikâyete konu işlemin ve bu işlemin bağlı olduğu takibin icrasına engel olmayacağından şikâyet konusu işlemin ve bu işleme dayanılarak yapılacak işlemlerin icrasına devam edilir. Bununla şikâyetin zaman kazanmak amacıyla kötüye kullanılması önlenmek istenmiştir. Ancak hukuka aykırı bir işlemin şikâyete rağmen icrasına devam edilmesi bazı hâllerde zararlı sonuçlar doğurabilir. Özellikle şikâyet sonucunda işlemin iptal edilmesine ilişkin karara rağmen işlemin geri alınmamasında bu durum açıkça görülür. Bu nedenle kanun koyucu şikâyeti incelemekle yetkili icra mahkemesinin işlemin icrasının durdurulmasına karar verebileceğini kabul etmiştir (İİK md. 22) (doktrindeki bir esere atıf). Bu hususlar Hukuk Genel Kurulunun 25.02.2026 tarihli ve 2025/12-499 Esas, 2026/120 Karar ile 05.03.2025 tarihli ve 2024/12-591 Esas, 2025/103 Karar sayılı kararında da vurgulanmıştır.

11. Somut olayda ise Burdur İcra Müdürlüğünün 2022/1612 Esas sayılı dosyasında, alacaklı vekili tarafından borçlu aleyhine başlatılan genel haciz yoluyla ilâmsız takipte alacaklı vekili 17.03.2022 tarihinde şikâyet konusu 15... plakalı traktöre haciz konulmasını talep etmiş, Burdur İcra Müdürlüğünce haciz talebi 18.03.2022 tarihinde kabul edilmiş, haciz 18.03.2022 tarihinde trafik sicil kaydına işlenmiştir.

12. Borçlu 19.09.2022 tarihinde tedbir talepli dilekçesiyle haczedilmezlik şikâyetiyle icra mahkemesine başvurmuş, mahkemece icra takibinin durdurulması talebinin reddine karar verilmiştir. İİK'nın 22. maddesine göre tedbir kararı verilmedikçe haczedilmezlik şikâyetine başvurulması satış isteme süresini kendiliğinden durdurmayacağından haczedilmezlik şikâyeti alacaklının satış talebine engel değildir.

13. İcra ve İflas Kanunu'na 7343 sayılı Kanun ile eklenen geçici madde 18/2 hükmü gereğince T.C. Adalet Bakanlığının resmî internet sitesinde yapılan Elektronik Satış Yönetmeliğinin ülke genelinde uygulanmasına dair duyurusunda Burdur il ve ilçelerinde elektronik satış uygulamasına 02.01.2023 tarihi itibarıyla ilanı yapılacak artırmalar hakkında başlanacağı belirtilmiştir.

14. Şikâyet konusu haciz tarihi 18.03.2022 olup Burdur ilinde elektronik satış uygulamasına şikâyet konusu haciz tarihinden sonra 02.01.2023 tarihinde geçilmiş olduğundan, somut olayda satış isteme süresinin tespitinde 7343 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklerden önceki 6352 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 1 06... . maddesi hükümlerinin uygulanması gerekir.

15. Bu durumda 6352 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 106. maddesine göre satış isteme süresi altı ay olup alacaklı vekili altı aylık yasal süresinden sonra 29.11.2022 tarihinde satış talep ettiğinden şikâyet tarihi olan 19.09.2022 tarihinde haciz kalkmamış ise de İlk Derece Mahkemesinin karar tarihi olan 17.11.2022 tarihinden önce haciz kalkmıştır. O hâlde, İlk Derece Mahkemesince şikâyetin incelenmesi sırasında şikâyet konusu haciz kalktığından konusuz kalan şikâyetin esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir.

16. Hâl böyle olunca, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken önceki kararda direnilmesi usul ve yasaya aykırıdır.
17. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Borçlu vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 364/2. maddesinin göndermesiyle uygulanması gereken HMK'nın 371. maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Dosyanın HMK'nın 373/1. maddesi uyarınca İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

29.04.2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.